

АНАЛІЗ ШЛЯХІВ ОПТИМІЗАЦІЇ ПОВОДЖЕННЯ З АВТОТРАНСПОРТНИМИ ВІДХОДАМИ

*Доповідач – Осмачко Ю.С., маг.,
Науковий керівник – Желновач Г.М., к.т.н., доц.,
Харківський національний автомобільно-дорожній університет, Україна*

На автотранспортних підприємствах, а також підприємствах, що мають на балансі значну кількість автотранспорту і самостійно здійснюють технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів, проблема поводження з відходами особливо актуальна, тому що в процесі їх роботи утворюється більше 15 видів відходів виробництва, в тому числі II і III класу небезпеки.

Відходи виробництва на розглянутих підприємствах утворюються при ремонті і технічному обслуговуванні автотранспорту. Як правило, на підприємствах проводяться роботи по ремонту двигунів, усуненню несправностей в агрегатах автомобілів, виготовленню і ремонті деталей і вузлів автомашин. Виробляються контрольно-діагностичні, кріпильні, регулювальні та інші роботи, заміна масла в маслосистемі автомобілівтощо.

У табл. представлений перелік відходів виробництва, що утворюються на автотранспортному підприємстві.

Таблиця – Перелік відходів, які утворюються при експлуатації автотранспорту

Клас небезпеки	Код відходу	Куди направляється	Найменування відходів
1	2	3	4
II – III	012.02	захоронення/переробка	Спливаючі нафтопродукти нафтоловушек
II – III	012.12	захоронення/переробка	Відпрацьоване моторне масло
II – III	012.20	захоронення/переробка	Відпрацьоване трансмісійне масло
IV	013.01	захоронення/переробка	Осад мийки автотранспорту
III – IV	013.06	захоронення	Деревна тирса, забруднена нафтопродуктами
III – IV	013.07	захоронення	Ганчір'я промаслене
III – IV	013.09	захоронення/переробка	Ґрунт, що містить нафтопродукти
III – IV	013.13	захоронення	Фільтри, забруднені нафтопродуктами
I – III	043.01	захоронення	Відпрацьовані електроліти акумуляторних батарей

1	2	3	4
IV	052.01	захоронення	Відпрацьовані накладки гальмівних колодок
IV	150.01	переробка	Брухт чорних металів
IV	150.07	переробка	Недогарки зварювальних електродів
IV	200.02	переробка	Шини з металокордом
IV	200.03	переробка	Шини з тканинним кордом
II – IV	215.01	переробка	Відпрацьовані акумулятори
IV	059.01	захоронення	Сміття промислове
II – III	012.13	захоронення/переробка	Відпрацьований гідравлічне масло

При ремонті і технічному обслуговуванні автотранспорту проводиться заміна окремих деталей і вузлів автомобілів, які відслужили свій термін. При цьому в якості відходів утворюються брухт чорних металів (відпрацьовані металеві деталі автомобілів), сміття промислове (відпрацьовані неметалеві деталі автомобілів), фільтри, забруднені нафтопродуктами (паливні і масляні фільтри), фільтри картонні (повітряні фільтри), відпрацьовані накладки гальмівних колодок, шини з металокордом, шини з тканинним кордом.

Відпрацьовані акумулятори можуть здаватися на переробку в зібраному або розібраному стані. Залежно від цього, на підприємстві можуть утворюватися різні види відходів. У разі, якщо відпрацьовані акумуляторні батареї розбираються, то утворюються такі види відходів: лом кольорових металів (в залежності від типу акумулятора), відходи полімерні (пластмасовий корпус батареї), відпрацьований електроліт акумуляторних батарей після його нейтралізації або осад від нейтралізації електроліту. Якщо нейтралізації електроліту на підприємстві не проводиться, як відходи утворюються відпрацьовані акумулятори.

При заміні відпрацьованих масел утворюються такі види відходів: відпрацьоване моторне масло, відпрацьоване трансмісійне масло. При заміні масла в гідравлічних системах екскаваторів утворюється відпрацьований гідравлічне масло.

Для ліквідації проток масла в гаражах можуть використовуватися деревна тирса і пісок, в результаті чого в якості відходів утворюються тирсу, забруднені нафтопродуктами, або ґрунт, що містить нафтопродукти.

У процесі технічного обслуговування автотранспорту для протирання замаслених поверхонь використовується ганчір'я. Промаслене ганчір'я, що утворюється при цьому, направляється у відходи.

Крім перерахованих вище відходів виробництва, на автотранспортних підприємствах, як і на інших, утворюються відходи споживання – побутові відходи, відпрацьовані люмінесцентні лампи трубчасті, відпрацьовані ртутні

лампи для зовнішнього освітлення (в разі використання ртутних ламп для освітлення території та приміщень підприємства), каналізаційні відходи, що не містять токсичних металів.

Розрахунок обсягів виробничих відходів проводиться, виходячи з нормативних термінів роботи відповідних деталей автомашин, прийнятих в автомобільній промисловості [9].

Велика частина відходів, що утворюються на автотранспортних підприємствах, підлягає утилізації на спеціалізованих підприємствах з переробки відходів (шини з металокордом і тканинним кордом, ґрунт, що містить нафтопродукти, відпрацьовані масла, спливаючі нафтопродукти нафтовловлювачів, осади очисних споруд мийки автотранспорту, відпрацьовані акумулятори, відпрацьований електроліт акумуляторних батарей, а також відпрацьовані люмінесцентні лампи).

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРОЦЕДУРИ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

*Доповідач – Панова О.В., асп.,
Науковий керівник – Внукова Н.В., д.т.н., проф.,
Харківський національний автомобільно-дорожній університет, Україна
Lpanova184@gmail.com*

Розглянуто та проаналізовано процедуру оцінки впливу на довкілля (далі - ОВД), яку було введена в дію Законом України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23 травня 2017 року. Закон встановлює правові та організаційні засади оцінки впливу на довкілля, спрямованої на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

Вплив на довкілля – це будь-які наслідки планованої діяльності для довкілля, в тому числі для безпечності життєдіяльності людей та їхнього здоров'я, флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, повітря, води, клімату, ландшафту, природних територій та об'єктів, історичних пам'яток та інших матеріальних об'єктів чи для сукупності цих факторів, а також для об'єктів культурної спадщини чи соціально-економічних умов, які є результатом зміни цих факторів. Планована діяльність передбачає будівництво, реконструкцію, технічне переоснащення, розширення, перепрофілювання, ліквідацію (демонтаж) об'єктів, інше втручання в природне середовище, крім реконструкції, технічного переоснащення, капітального ремонту, розширення, перепрофілювання об'єктів, що не справляють значного впливу на довкілля відповідно до критеріїв, затверджених Кабінетом Міністрів України [1, 2].